

**LOOME RAHAASJADES ERAKORDSEID KOGEMUSI
JA ÜLETAME KLIENDI OOTUSI.**

Skopje, oktoober 2017

IuteCredit Europe AS
2017. majandusaasta aruanne

SISUKORD

1 Üldteave ja kontaktandmed.....	3
2 Tegevusaruanne 2017	4
3 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta	8
3.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR).....	8
3.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne 2017. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)	9
3.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	10
3.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR).....	11
4 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	12
1 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte.....	12
2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused	17
3 Uute muudetud standardite ja arvestuspõhimõtete tõlgendamine ja rakendamine	17
4 Riskijuhtimise üldpõhimõtted.....	21
5 Intressi- ja teenustasutulu	28
6 Muud tulud.....	28
7 Intressikulu	28
8 Klientidele antud laenude allahindlus	28
10 Muud tegevuskulud	29
11 Materiaalne põhivara	29
12 Immateriaalne põhivara	29
13 Raha ja pangakontod.....	30
14 Nõuded klientidele.....	30
15 Muud varad	31
16 Laenud ja võlakirjad	31
17 Muud kohustised	31
18 Aktsiakapital.....	31
19 Investeeringud tütarettevõtetesse	32
20 Õiglase väärtuse mõõtmine	32
21 Seotud osapooled.....	33
22 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata finantsaruanded.....	34
22.1 Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	34
22.2 Finantsseisundi aruanne 2017. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)	35
22.3 Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR).....	36
22.4 Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)	37
23 Kasumi jaotamise ettepanek.....	38
24 Juhatuse allkirjad 2017. majandusaasta aruandele	39
25 Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	40

1 Üldteave ja kontaktandmed

Aadress:	Maakri 19/21 10145 Tallinn Eesti Vabariik
Registrikood:	11551447
Telefon:	+372 622 9177
Peamine tegevusala:	Valdusettevõte
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS
Aruandeperiood:	1. jaanuar 2017 – 31. detsember 2017

2 Tegevusaruanne 2017

Sissejuhatus

IuteCrediti missioon pakkuda klientidele rahaasjades erakordseid kogemusi, ületades nende ootusi. Me aitame alateenindatud kliente pangavaestel turgudel.

AS IuteCredit Europe (edaspidi: **ICE**) on valdusettevõtte, mis on spetsialiseerunud tarbimislaenude andmisele oma 100% omanduses oleva tütarettevõtete kaudu ning kasutab selleks omakapitali ja võõrkapitali. 2017. aasta 31. detsembri seisuga oli ICE-l viis tütarettevõtet: ICS OMF IuteCredit SRL (edaspidi: **ICM**) Moldovas, „IuteCredit Albania SHA“ (edaspidi: **ICA**) Albaanias, IuteCredit Macedonia DOOEL-Skopje (edaspidi: **ICMK**) Makedoonias, IuteCredit Kosovo Sha (edaspidi: **ICKO**) Kosovos ja IutePay Bulgaria EOOD (edaspidi: **IutePay**) Bulgaarias. ICE ning ICM, ICA, ICMK, ICKO ja IutePay moodustavad üheskoos **kontserni** (edaspidi ka: **IC**).

ICE tegeleb strateegilise juhtimisega, sealhulgas finantsjuhtimisega, turundus- ja müügijuhtimisega, tehnoloogilise arendustöö ja protsessijuhtimisega, üldise riskijuhtimisega ning haldab kontserni kapitali hankimist ja suhteid investoritega. Tütarettevõtted pakuvad tarbijale laenuteenuseid, haldavad kohalikku laenuportfelli ning arendavad suhteid kohalike investoritega.

ICM tegutseb alates 2008. aasta augustist ja ICA 2015. aasta aprillist. ICMK alustas äritegevust pärast Makedoonias litsentsi saamist septembris 2017. aastal ja ICKO pärast litsentsi saamist oktoobris 2017. aastal. IutePay Bulgaria EOOD asutati 2017. aasta 12. detsembril ja majandustegevust aruandeaastal ei jõutud alustada.

Kontsern otsib aktiivselt uusi turgusid, kus oma teenust pakkuda.

2017. aasta jooksul kasvatas kontsern oma netotulu 136% (7,6 mln € vs. 2016. aasta 3,2 mln €), samas kui puhaskasum suurenes 179% (2,93 mln € vs. 2016. aasta 1,05 mln €).

Klientide laenusoorituse indeks (*customer performance index*, CPI) on näitaja, millega me mõõdame laenumaksete tegelikku laekumist võrdluses oodatavate laenumaksetega. Oodatud laenumaksed on määratletud klientidega sõlmitud laenulepingute maksegraafikutest. 2017. aasta eesmärgid seoses CPI, tulude ja kasumiga on saavutatud. Kontsern saavutas 2017. aastaks seatud laenuportfelli eesmärgi (11,6 mln €), tegelik tulemus oli 20,4 mln € (2016. aasta 7,8 mln €); lisaks ületati 1,0 mln € võrra tuludele seatud eesmärki ning ka puhaskasumi marginaal ületas ootusi, olles planeeritud 22% asemel 24%.

Peamised finantsnäitajad

	2017	2016
Varade tootlus ehk ROA (kasum / varad)	12,72%	11,89%
Omakapitali tootlus ehk ROE (kasum / omakapital)	62,43%	49,49%
Varade ja omakapitali suhe (varad / omakapital)	4,91	4,16

Tarbimislaenuhood

IC laenuhood on tagatiseta tarbimislaenud maksetähtajaga 1–24 kuud ning auto tagatisel laenud tähtajaga kuni 48 kuud; laenusummad jäävad vahemikku 50–5000 € ja krediidi kulukuse määr sõltuvalt laenusummast, maksetähtajast ning kliendi tüübist ja staatusest vahemikku 30–350% aastas.

IC teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenude andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediidiireiting. Uue taotleja krediidiireiting määratakse võrreldes taotleja näitajaid heade ja halbade laenude statistiliste kliendigruppide ning asjakohaste andmebaasidega. Uutest laenuaotlustest on kiidetud heaks Moldovas 50%, Albaanias 73%, Makedoonias 68% ja Kosovos 49%. Mitmendat korda meie juurde pöörduvate klientide puhul kohaldame isiklikku krediidiireitingut, mis põhineb kliendi enda varasemal laenukäitumisel.

Laene antakse läbi agendivõrgustiku (nt poed, rahaülekannetega tegelevad ettevõtted, postiasutused) ja meie enda harukontorite. 2017. aasta lõpu seisuga olid meil piirkondlikud harukontorid Tiranas, Durrësis, Fieris, Elbasanis, Chişinăus, Bălţiis, Comrat, Cahulis, Skopjes,

Tetovos ja Pristinas. IC annab laene ainult pangakontole, võtab tagasimakseid vastu pangakontole ega tee klientidega sularahaoperatsioone. Teatud IC agendid teostavad ka sularahaoperatsioone ning võtavad enda kanda sellest tulenevad riskid.

Tulubaas

Kontserni tulu koosneb (i) laenulepingutega seotud teenustasudest, mida makstakse laenutaotluse vastuvõtmise ja töötlemise, laenu andmise ning kehtivate laenutingimuste muutmise eest; (ii) intressidest, mis makstakse tasumata põhisummal; ja (iii) mitmesugustest tasudest, mida kohaldatakse laenulepingu rikkumiste või hilisema muutmise korral.

Kogu IC äritegevus rajaneb põhimõttel, et me vajame hea laenukäitumisega kliente ning tahame vältida probleemseid ja lepinguid rikkuvaid kliente. Sellest tulenevalt tuleb suurem osa kontserni intressi- ja teenustasutuludest klientidelt, kellel on hea laenukäitumine. Laenulepingu tingimuste rikkumisel maksmisele kuuluvad tasud on kehtestatud eesmärgiga kompenseerida kaotatud raha, mis oleks pidanud laekuma, kui klient oleks teinud laenumakseid vastavalt laenulepingule.

Kliendibaas ja portfell

2017. aasta lõpu seisuga oli IC andmebaasis rohkem kui 209 000 üksikisikut (2016: üle 121 000). Naised moodustavad kliendibaasist Moldovas 45%, Albaanias ja Makedoonias 39% ning Kosovos 22%. Umbes pooled kliendid on kasutanud meie teenuseid ka varem ning on vähemalt ühe laenu juba edukalt tagasi maksnud. Klientide vanus esindab iga riigi populatsiooni vastavat vanuselist läbilõiget.

Laenuportfell (st laenuõuete jääk korrigeerituna laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlustega) kasvas aasta võrdluses ligikaudu 158%, jõudes rekordilise 20,4 mln € tasemele (2016: 7,9 mln €). 2017. aasta 31. detsembri seisuga oli tulevikus saadaolevate vahendus-, garantii- ja teenustasude summa 8,40 mln € (2016: 3,55 mln €).

2017. aasta lõpu seisuga moodustasid nõuetekohaselt tagasimakstavatest laenudest ligikaudu 5% laenutooted maksetähtajaga üle 12 kuu (2016: 26%) ja ca 95% laenutooted maksetähtajaga kuni 12 kuud (2016: 74%). Laenutooted maksetähtajaga alla 2 kuu moodustasid nõuetekohaselt tagasimakstavatest laenudest vähem kui 2%.

Klientide laenukäitumise indeks (*customer performance index, CPI*) on näitaja, millega me mõõdame laenumaksete tegelikku laekumist võrdluses oodatavate laenumaksetega, lähtudes klientidega sõlmitud laenulepingute maksegraafikutest. 2017. aastal (ja kuni aastaaruande koostamise kuupäevani) tehti üle 88% oodatavatest laenumaksetest vastavalt laenulepingutele või maksimaalselt 30-päevase viivitusega.

Meeskonnatöö tõhusus

2017. aasta lõpu seisuga oli kontsernis tööl 133 inimest (2016: 42). Kontserni kaalutud keskmine aastatulu töötaja kohta ületas 92 800 € (2016: 128 000 €). Aastatulu langus töötaja kohta ei viita siiski produktiivsuse langusele, kuna paljud inimesed alustasid meiega töötamist aasta teises pooles ning ei jõudnud anda oma täit panust aastatulemustesse. Jätkame tööprotsesside efektiivsuse tõstmist ning meeskonnaliikmete isikliku tööpanuse mõõtmist ning näeme produktiivsuse nominaalset tagasikasvu tasemele üle 128,000 € aastas.

Meeskonna palgatase (sh boonused) ületab nii kohalike turgude keskmist kui kontsernile teada olevate andmete kohaselt ka finantssektori asjakohaseid tasemeid. Meeskonna tööjõukulud 2017. aastal olid 1 471 mln € (2016: 622 000 €). Peame õigeks, et ettevõtte ja selle kasumi kasvamisel saaks kõrgemalt tasustatud ka meie meeskond.

Õigusriskid

Kontsern peab tagama, et riigiasutused tunnustaksid tema tegevust ja laenulepinguid. Kõikides riikides, kus me laene anname, on tegevuse alustamise eeltingimuseks teatud riiklik litsents või

tunnustus ning regulatsioonide järgimine. Riigi ja õiguskaitseasutuste poolne tunnustamine on muus osas tagatiseta laenude puhul ainuke tagatis laenuandjale ja tema investoritele.

ICM on saanud Moldova valitsuselt tegevusloa mikrofinantseerimisalaseks tegevuseks. 2015. aasta aprillikuus sai ICA tegevusloa Albaania keskpankalt. Aruandeaastal said ICMK ja ICKO vastavad tegevusload.

ICE kui emaettevõtte ise ei tegutse valdkonnas, kus oleks vaja litsentsi. ICE soovib olla läbipaistev ning selle tagamiseks avalikustab ta investoritele kvartaliaruandeid ja lähtub oma raamatupidamises IFRS-i standarditest, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Laenulepingute tingimusi ja nende muutmist kontrollib kontserniväline advokaat. Lepingutingimuste jõustamist jälgitakse ning kõigist raskustest nende rakendamisel kohalikus kohtusüsteemis antakse teada.

Investorsuhted

Kontserni investeerimistooteid ja investoraruandlust kujundatakse vastavalt vajadusele ning seetõttu neid käesolevas aastaaruandes ka täpsemalt ei kirjeldata. Kontsern korraldab ainult suunatud pakumisi (Eesti väärtpapierituruse seaduse § 12 lg 2), väljastades võlakirju või võttes laene, ning on täheldanud erinevate institutsioonide ja edukate ettevõtete kasvavat huvi paigutada osa oma vabast rahast suhteliselt paindlikku, läbipaistvasse ja suure tootlusega finantstootesse. Kõigile investoritele saadetakse kvartaliaruandeid. Ka ICE tütarettevõtted arendavad suhteid ja sõlmivad laenulepinguid kohalike investoritega ja ühisrahasutusplatvormidega, kui intressimäärad seda soosivad, võttes arvesse ka valuutariski.

2017. aastal kaasas kontsern investoritelt üle 10,9 mln € lisakapitali. Täiendava kapitali kaasamine aitas kasvatada kontserni kliendibaasi ja käivet, eriti Albaanias.

Investoritele võlgnetavate summade kaalutud keskmine intressimäär ületas aastast 14% (2016: 14%). 2017. aastal investoritele makstud intresside kogusumma oli üle 1,547 mln € (2016: 721 000 €). Kontsern täitis probleemideta kõik oma kohustused.

Sotsiaalne vastutus

Kontsern tunnetab oma rolli ja vastutust ühiskonnas ja teadvustab endale, et läbi oma tegevuste mõjutab ka ümbritsevat ühiskonda. Selle väljendamiseks järgime kontsernis järgmisi valdavaks saanud sotsiaalse vastutuse põhimõtteid:

- Oleme riikidele abiks töökohtade loomisel ja panustame riigi maksutuludesse. ICM sai teist aastat tiitli – „Suur maksude maksja.“ Kogu 2017.a. vältel Moldovas, Albaanias, Kosovos ja Makedoonias makstud tööjõu- ja tulumaksude summa oli üle 1,5 miljoni €. Kontserni tütarettevõtted genereerisid läbi tarbimise finantseerimise ka vähemalt 3,5 miljonit € käibemaksutulu.
- Toetame spordi populariseerimist läbi erinevate projektide.
- Osalesime sponortevgevuses ja –programmides („Chisinau maraton“ Moldovas ja „Tirana maraton“ Albaanias).

Personaliga heaolu ja motivatsioon

Lähtume põhimõttest, et edu aluseks on lojaalsed, pühendunud, eetilised ja tulemustele orienteeritud töötajad. IC personalipoliitika eesmärk on väärtustada, arendada ja hoida kontserni töötajaid ühtsete põhimõtete järgi, mis hõlmab personalijuhtimist ja planeerimist, läbimõeldud värbamis- ja valikuprotsessi ning sellele järgnevat eesmärgipärast ja motiveerivat arengut.

Iga töötaja töö tulemus on individuaalselt mõõdetud.

Kontserni personalipoliitika oluliseks osaks on personalijuhtimine, mis on iga juhi oluline ülesanne ja mille täitmine tagab sujuva koostöö ja hea töötulemuse.

Kontserni personalijuhtimise peamised põhimõtted on:

- Areneme organisatsiooniks, mis õpib iga töötaja kogemustest ja teadmistest.
- Arendame oma töötajaid ja meeskonnatööd.
- Oleme avatud ja ausad ning julgustame mitmepoolset kommunikatsiooni.

2018. aasta eesmärgid

Kontsern kavatseb kasvatada oma nõuetekohaselt teenindatavate laenude portfelli 2018. aasta lõpuks vähemalt 50 mln € suuruseks, ilma et klientide laenukäitumise indeks väheneks (CPI > 88%) või tegevuskulude osakaal võrreldes intressituluga märkimisväärselt kasvaks.

2018. aastaks on seadnud kontsern endale järgmised eesmärgid:

- üle 400 000 kliendi andmebaasis
- väljastatavad laenud üle 80 mln €
- tulu üle 24 mln €
- puhaskasumi marginaal vähemalt 24%
- tehnoloogilise platvormi loomine, et laiendada klientidele pakutavate finantsteenuste hulka

Omakapital 2018. aasta lõpus peaks olema vähemalt 10 mln € (pärast dividendimakseid). Kontsern võib aasta keskel korrigeerida oma eesmärgi vastavalt Moldova leu kursi volatiilsusele. Valuutarisk võib olla äri kasvu takistavaks teguriks.

3 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta

3.1 Konsolideeritud koondkasumiaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Lisad	2017 EUR	2016 EUR
Intressi- ja teenustasutulu	5	8 755 731	3 763 742
Muud tulud	6	3 588 438	1 635 868
Tulud kokku		12 344 169	5 399 610
Intressikulu	7	-1 546 614	-721 084
Laenude allahindlus	8	-3 238 081	-1 500 079
Netotulu kokku		7 559 474	3 178 447
Palgad ja muud tööjõukulud	9	-1 471 472	-622 238
Muud tegevuskulud	10	-2 182 949	-996 520
Amortisatsioonikulu	11, 12	-68 569	-38 010
Tegevuskulud kokku		-3 722 991	-1 656 768
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest		162 979	58 657
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest kokku		162 979	58 657
Kasum enne maksustamist		3 999 462	1 580 336
Tulumaks		-1 071 215	-533 049
Aruandeperioodi kasum		2 928 247	1 047 286
Muu koondkasum			
Kursivahede mõju välismaise äriüksuse tulemuste ümbearvestamisele		117 757	49 011
Muu koondkasum kokku		117 757	49 011
Kasumiosa, mis kuulub			
omanikele		3 046 004	1 096 297
Koondkasum kokku, mis kuulub			
omanikele		3 046 004	1 096 297

Lisad lehekülgedel 12–37 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.2 Konsolideeritud finantsseisundi aruanne 2017. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)

	Lisad	31. detsember 2017 EUR	31. detsember 2016 EUR
Varad			
Raha ja pangakontod	13	1 793 258	336 383
Klientidele antud laenud	8, 14	20 352 419	7 825 942
Ettemaksed		32 661	35 404
Muud varad	15	244 423	344 349
Muud finantsinvesteeringud		10 000	10 000
Materiaalne põhivara	11	204 614	85 267
Immateriaalne põhivara	12	378 647	160 946
Varad kokku		23 016 022	8 798 291
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Laenud ja võlakirjad investoritelt	16	17 207 372	6 253 770
Muud kohustised	17	1 118 533	430 409
Kohustised kokku		18 325 906	6 684 179
Omakapital			
Aktiivkapital		275 200	275 200
Kohustuslik reservkapital		27 520	0
Ülekurss		37 761	37 761
Realiseerimata kursivahed		-126 536	-244 293
Jaotamata kasum		1 547 924	998 158
Aruandeperioodi kasum		2 928 247	1 047 286
Omakapital kokku		4 690 116	2 114 112
Kohustised ja omakapital kokku		23 016 022	8 798 291

Lisad lehekülgedel 12–37 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.3 Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Aksia- kapital	Kohus- tuslik reserv- kapital	Üle- kurss	Realiseeri- mata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1.jaanuar 2016	275 200	0	37 761	-293 304	1 175 158	1 194 815
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	1 047 286	1 047 286
Muu koondkasum	0	0	0	49 011	0	49 011
Makstud dividendid	0	0	0	0	-177 000	-177 000
Seisuga 31.detsember 2016	275 200	0	37 761	-244 293	2 045 444	2 114 112
Seisuga 1.jaanuar 2017	275 200	0	37 761	-244 293	2 045 444	2 114 112
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	2 928 247	2 928 247
Muu koondkasum	0	0	0	117 757	0	117 757
Reservi moodustamine	0	27 520	0	0	-27 520	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	-470 000	-470 000
Seisuga 31.detsember 2017	275 200	27 520	37 761	-126 536	4 476 171	4 690 116

Lisateave aktsiakapitali kohta on toodud lisas 18.

Lisad lehekülgedel 12-37 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

3.4 Konsolideeritud rahavoogude aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Lisad	2017	2016
Äritegevus			
Aruandeaasta kasum/kahjum		2 928 247	1 047 286
Korrigeerimised aruandeaasta kasumi/kahjumi neto rahavooga vastavusse viimiseks:			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	11, 12	68 569	38 010
Allahindlused ebatõenäoliselt laekuvate nõuete katteks	8, 14	3 238 081	1 500 079
Valuutakursside muutuste mõju		-162 979	-58 657
Intressi-, teenustasutulu	5, 6	-12 344 169	-5 396 926
Intressikulu	7	1 542 329	717 532
Tulumaksukulu		1 071 215	533 049
Rahavood äritegevusest enne varade ja kohustiste muutust		-3 658 706	-1 619 627
Muutus nõuetes klientidele	8, 14	-15 285 976	-3 989 152
Muutus laenu- ja võlakirjakohustistes	16	10 847 472	2 056 903
Muude varade muutus	15	99 927	1 731
Muude kohustiste muutus	17	688 124	-134 625
Laekunud intressid, teenustasud		11 021 216	5 114 784
Makstud intressid		-1 440 483	-819 197
Rahavood äritegevusest kokku		2 271 573	610 817
Investeeringustegevus			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	11, 12	-400 507	-174 271
Rahavood investeeringustegevusest kokku		-400 507	-174 271
Finantseeringustegevus			
Makstud dividendid		-470 000	-177 000
Rahavood finantseeringustegevusest kokku		-470 000	-177 000
Raha ja rahalähendite muutus		1 401 066	259 546
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses	13	336 383	74 084
Raha ja rahalähendite muutus		1 401 066	259 546
Valuutakursside muutuste mõju		55 809	2 753
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	13	1 793 258	336 383
		31. detsember 2017	31. detsember 2016
Raha ja rahalähendid:			
Sularaha		470	22
Piiranguteta arvelduskonto		1 792 789	336 361

Lisad lehekülgedel 12–37 on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

4 Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Teave ettevõtte kohta

IuteCredit Europe AS-i (edaspidi: ettevõtte) ja tema tütaretevõtete (edaspidi koos: kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande väljastamine kinnitati juhatuse otsusega 30. aprillil 2018. Ettevõtte omanikel on õigus raamatupidamise aastaaruannet pärast selle väljastamist muuta.

IuteCredit SRL, Iutecredit Albania SHA, IuteCredit Macedonia DOOEL–Skopje ja IuteCredit Kosovo Sha on tarbimislaene pakkuvad krediidiandijad, mille ainuomanik on IuteCredit Europe AS. Käesolev aastaaruanne sisaldab IuteCredit Europe AS-i ja tema tütaretevõtete konsolideeritud raamatupidamise aruandeid ning nende konsolideeritud aastaaruannet.

Koostamise alus

AS-i IuteCredit Europe konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS). Alljärgnevalt on esitatud peamised konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted. Neid põhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikide esitatud aastate puhul, kui ei ole märgitud teisiti.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, kui mõnest alltoodud arvestuspõhimõttest ei tulene teisiti. Kontsern liigitab oma kulud vastavalt nende olemusele.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kirjete esitusviisi või liigituse muutmise korral liigitatakse ümber ka eelmise perioodi võrdlusandmed, kui vastavast arvestuspõhimõttest ei tulene teisiti.

Konsolideerimise alus

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtte ja tütaretevõtete (IuteCredit SRL-i, IuteCredit Albania SHA, IuteCredit Macedonia DOOEL–Skopje, IuteCredit Kosovo Sha ja IutePay Bulgaria EOOD finantsaruandeid 2017. aasta 31. detsembri seisuga. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab tütaretevõtete finantsaruandeid alates kontrolli omandamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Kontroll on saavutatud, kui kontsern on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjuvõimu kaudu, mis tal on investeerimisobjekti üle, seda kasumit mõjutada. Seega kontrollib kontsern investeerimisobjekti üksnes juhul, kui:

- tal on mõjuvõim investeerimisobjekti üle (st õigused, mis võimaldavad tal juhtida investeerimisobjekti olulisi tegevusi);
- ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjektis osalemisest tulenevale muutuvale kasumile;
- ta saab kasutada oma mõjuvõimu investeerimisobjekti üle, et mõjutada oma kasumi suurust.

Arvestuspõhimõtteid rakendatakse tütaretevõtetes omatava osaluse konsolideerimisel järjekindlalt, võttes aluseks samad aruandeperioodid, mida kasutatakse emaettevõtte puhul. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel elimineeritakse kontsernisisesed tehingud ja saldod ning kontserni üksuste vaheliste tehingute tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid.

Aruandevaluuta

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes ja kõik summad on ümardatud lähima euron (EUR), kui ei ole märgitud teisiti. IuteCredit SRL-i arvestusvaluuta on Moldova leu (MDL), IuteCredit Albania SHA arvestusvaluuta on Albaania lekk (ALL), IuteCredit Macedonia DOOEL–Skopje arvestusvaluuta on Makedoonia denaar (MKD), IuteCredit Kosovo Sha arvestusvaluuta on euro (EUR), IutePay Bulgaria EOOD arvestusvaluuta on Bulgaaria leev (BGN) ja IuteCredit Europe AS-i arvestusvaluuta euro (EUR).

Õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglase väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara või arveldada kohustis teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Finantsvara või -kohustise (sh tuletisinstrumentide) õiglase väärtus leitakse noteeritud hinna järgi aktiivsel turul.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasesse väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- Tase 1 — noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele
- Tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad
- Tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse hindamise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad

Intressitulu ja -kulu

Intressitulu kajastatakse ulatuses, milles on tõenäoline, et kontsern saab majanduslikku kasu ja intressitulu on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Intressitulu ja -kulu esitatakse kasumiaruandes kõikide intressi kandvate finantsinstrumentide kohta, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära meetod on meetod finantsvara või -kohustise korrigeeritud soetusmaksumuse arvutamiseks ja intressitulude või -kulude jaotamiseks asjakohasele perioodile. Efektiivne intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul täpselt finantsvara või -kohustise bilansilisse jääkmaksumusse. Arvutus hõlmab kõiki lepingu osapoolte vahel makstud või saadud olulisi tasusid, mis on efektiivse intressimäära olemuslikeks komponentideks, tehingukulutusi ning kõiki muid lisatasusid või allahindlusi.

Teenustasutulu kajastatakse kontserni tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Teenustasutulu kajastatakse tekkepõhiselt, kui vastavad teenused on osutatud.

Muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastava tehingu toimumise hetkel.

Intressikulu kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Ettevõtte tulumaks

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtete aastakasumit, mistõttu ei eksisteeri ka ajutisi erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt võiks tekkida edasilükkunud tulumaksuvara või -kohustisi. Puhaskasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid netodividende maksumääraga 20/80. Dividendidelt tasumisele kuuluvat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kuluna samal perioodil, mil dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Maksuerinevused

Eestis kajastatakse tulumaksu (mida kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna) ainult maksustatavate sündmuste esinemisel (näiteks dividendide maksmine ja omakapitali vähendavad väljamaksed).

Moldova tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse sealsete ettevõtete (IuteCredit SRL) aruandeaasta kasumit 2017. aastal 12% tulumaksumääraga. Lisaks maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende 6% maksumääraga.

Albaania tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse sealsete ettevõtete (Iutecredit Albania SHA) aruandeaasta kasumit 2017. aastal 15% tulumaksumääraga. Lisaks maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende 15% maksumääraga.

Makedoonia tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse sealsete ettevõtete (IuteCredit Macedonia DOOEL-Skopje) aruandeaasta kasumit 2017. aastal 10% tulumaksumääraga. Lisaks maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende 10% maksumääraga.

Kosovo tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse sealsete ettevõtete (IuteCredit Kosovo Sha) aruandeaasta kasumit 2017. aastal 10% tulumaksumääraga. Dividendide väljamakseid jaotamata kasumist ei maksustata.

Välisvaluuta

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, mis on ka emaettevõtte arvestusvaluuta. Kontsern määrab kindlaks iga aruandekohustisliku üksuse arvestusvaluuta, mida kasutatakse üksuse finantsaruannete kirjendamiseks.

i) Tehingud ja saldod

Kontserni üksused võtavad kõik välisvaluutas tehtud tehingud arvele välisvaluuta ja arvestusvaluuta hetkekursiga kuupäeval, millal tehing tuleb arvele võtta. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse aruandekuupäeval ümber aruandekuupäeval kehtivate arvestusvaluuta hetkekursside alusel.

Mitterahalised kirjed, mida kajastatakse soetusmaksumuse põhimõttel välisvaluutas, arvestatakse ümber esialgse tehingu toimumise kuupäeval kehtinud vahetuskursi alusel.

ii) Kontserni ettevõtted

Konsolideerimisel arvestatakse välismaiste äriüksuste varad ja kohustised ümber eurodesse aruandekuupäeval kehtiva vahetuskursi alusel ning nende kasumiaruanded vastavate tehingute tegemise kuupäevadel kehtinud vahetuskursside alusel. Konsolideerimisega seotud ümberarvestamisel tekivad kursivahed kajastatakse muu koondkasumi koosseisus.

Välisvaluutas tehtud tehingud kajastatakse eurodes tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka vahetuskursi alusel. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised arvestatakse ümber eurodesse perioodi lõpus kehtiva ametliku vahetuskursi alusel. Kõik pärast tehingu toimumise kuupäeva valuutakursside muutumisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes valuutaposisioonide ümberhindamisest saadud kasumi või kahjumina.

Peamised Euroopa, Moldova, Albaania ja Makedoonia keskpankade ametlikud valuutakursid (euro suhtes), mida on kasutatud kontserni aastaaruande koostamisel, on järgmised:

Aruandekuupäev	MDL	USD	ALL	MKD
31. detsember 2015	21,4779	1,0887	137,28	61,5947
31. detsember 2016	20,8895	1,0541	135,23	61,4812
31. detsember 2017	20,4099	1,1993	132,95	61,4907

Aruandeperioodi keskmine	MDL	USD	ALL	MKD
1. jaanuar 2015 – 31. detsember 2015	20,8980	1,1043	139,74	61,4913
1. jaanuar 2016 – 31. detsember 2016	22,0548	1,1069	137,37	61,5895
1. jaanuar 2017 – 31. detsember 2017	20,8282	1,1297	134,15	61,4812

Raha ja rahalähendid

Finantsseisundi aruandes kajastatakse raha ja rahalähendite all pangas ja kassas olevat raha ning vähem kui kolmekuulise tähtajaga lühiajalisi hoiuseid, mille väärtuse muutumise risk on väike. Konsolideeritud rahavoogude aruandes koosnevad raha ja rahalähendid rahast ja eespool määratletud lühiajalistest hoiustest, välja arvatud arvelduskrediidid, mida loetakse kontserni rahavoogude juhtimise lahutamatuks osaks.

Finantsvarad

i) Esmase arvelevõtmine ja kajastamine

Esmasel arvelevõtmisel klassifitseeritakse finantsvarad järgmistesse kategooriatesse: õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, laenud ja nõuded, müügivalmis finantsvarad, lunastustähtajani hoitavad investeeringud. Finantsvarad võetakse esmaselt arvele nende õiglasest väärtusest, millele lisatakse kõigi finantsvarade puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtusest muutusega läbi kasumiaruande, nende soetamisega otseselt seotud tehingukulutused. Kontsernil on ainult laenude ja nõuetena kajastatavaid finantsvarasid.

ii) Edasine kajastamine

Edasisel kajastamisel klassifitseeritakse finantsvarad laenudeks ja nõueteks.

Laenuõuded ning laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlused

Klientidele antud laenud loetakse laenudeks ja nõueteks ning neid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega mittetuletisinstrumentidest finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laene ja nõudeid kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui raha on laenuvõtjatele välja makstud.

Krediidiriskiga seotud allahindlus laenu väärtuse languse katteks moodustatakse, kui on olemas objektiivsed tõendid selle kohta, et kontsernil ei õnnestu tõenäoliselt kõiki võlgnetavaid summasid sisse nõuda.

Kontsern hindab laenude väärtuse langust iga sarnaste krediidiriski tunnustega laenude rühma kohta ning kajastab allahindlust vaid grupipõhiselt. Võimaliku väärtuse languse tuvastamiseks kontrollib kontsern oma laenuportfelli kord kvartalis. Otsustamaks, kas väärtuse langusest tekkinud kahju tuleks kajastada kasumiaruandes, hindab kontsern esmalt, kas on olemas objektiivseid märke sellest, et laenuportfelli hinnangulised tulevased rahavood on mõõdetavalt vähenenud, ning alles seejärel on võimalik seostada seda konkreetse portfelli oleva laenuga. Juhtkond lähtub hinnangutest, mis põhinevad varasematel kahjudel, mis tulenesid sarnaste krediidiriski tunnustega varadelt, ning majanduskliimal, milles laenuvõtjad tegutsevad. Kasutatavad meetodid ja eeldused vaadatakse korrapäraselt üle, et vähendada võimalikke erinevusi hinnanguliste ja tegelike kahjumite vahel.

Kui laenu tagastamine on ebatõenäoline, kantakse see maha, vähendades vastavat laenukahjumite katteks moodustatud allahindlust; edaspidised laekumised kajastatakse kasumiaruandes.

Kui kontsern leiab, et konkreetse laenu puhul pole kahjujuhtum aset leidnud, lisatakse kõnealune laen sarnaste krediidiriski tunnustega laenude rühma ning hinnatakse rühma kui terviku väärtuse langust (kasutades statistilist meetodit, mille kohaselt põhineb eraldise summa asjakohase rühma varasemal kahjumääral ja väärtuse languse tõenäosusel).

Kontsern moodustas 2017.aastal tekkinud laenukahjude katteks allahindlusi kasutades diskonteeritud rahavoogude meetodit. Meetodi aluseks on eeldatav aastate arv, mille jooksul võlgnevusi sisse nõutakse, diskontomäär ja problemlaenude hinnanguline osakaal, mis kantakse kahjumisse.

Meetodi rakendamisel lähtutakse varasemast laenukäitumisest ja laenude nüüdispuhasväärtusest.

Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on arvatud maha akumulieeritud kulum.

Kui varaobjekti bilansiline väärtus on suurem kui tema eeldatav kaetav väärtus, hinnatakse varaobjekt viivitamata alla tema kaetavale väärtusele.

Kulumit arvestatakse vara eeldatava kasuliku tööea jooksul lineaarselt vara maksumuse allahindamiseks tema jääkväärtusele. Kasutatakse järgmisi amortisatsioonimäärasid:

Kategooria	Aastamäär
Võrgu- ja arvutitehnika	15-20%
Mööbel	15-20%
Sõidukid	14-20%

Immateriaalne põhivara

Omandatud arvutitarkvara litsentsid kajastatakse immateriaalse põhivarana tarkvara soetamiseks ja kasutusele võtmiseks tehtud kulutuste alusel. Tarkvara amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt, lähtudes tarkvara kasulikust elueast vastavalt tarkvara kirjeldusele/funktsioonidele. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt 3-10 aasta jooksul.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki ostuga otseselt seotud kulusid. Edaspidisel kajastamisel kasutatakse korrigeeritud soetusmaksumust. Lühiajaliste finantskohustiste soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nimiväärtusega ning seetõttu kajastatakse lühiajalisi finantskohustisi finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvates summades. Järgmistel perioodidel arvestatakse kohustiselt intressikulu efektiivse intressimäära meetodil.

Finantskohustis loetakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on vähem kui kaksteist kuud pärast finantsseisundi aruande koostamise kuupäeva või kui ettevõttel pole tingimusteta õigust maksekohustise täitmist rohkem kui kaksteist kuud pärast finantsseisundi aruande koostamise kuupäeva edasi lükata. Laenulepingust tulenevad kohustised, mille maksetähtaeg on kuni kaksteist kuud pärast finantsseisundi aruande koostamise kuupäeva, kajastatakse lühiajalistena tingimusel, et maksetähtaeg saabub enne aastaaruande kinnitamist.

Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmusest tulenev juriidiline või faktiline kohustis, on tõenäoline, et selle kohustise täitmise tulemusena majanduslikku kasu sisaldavad ressursid vähenevad, ning kohustise summat on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kui kontsern eeldab eraldise osalist või täielikku hüvitamist, siis kajastatakse hüvitatud eraldis varana, ent üksnes juhul, kui raha laekumine on sisuliselt kindel. Eraldisega seotud kulu kajastatakse kasumiaruandes ilma hüvitiseta.

Kui raha ajaväärtuse mõju on oluline, diskonteeritakse eraldisi, kasutades kehtivat maksueelset määra, mis peegeldab kohustisega seotud riske. Diskonteerimise kasutamisel kajastatakse eraldise suurenemine aja möödumise tõttu finantskuluna.

Seotud osapooled

Kontserni aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- omanikke (emaettevõtte ning emaettevõtte omanikud);
- tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- eespool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid

2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja otsused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine Euroopa Liidus vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite kohaselt eeldab teatavate oluliste arvestushinnangute ja eelduste tegemist, mis mõjutavad kajastatud varasid ja kohustisi, aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga esitatavaid tingimuslikke varasid ja kohustisi ning aruandeperioodi intressitulu ja -kulu. Kuigi need hinnangud põhinevad juhtkonna parimatel teadmistel ja järeldustel käimasolevate sündmuste ja tehingute kohta, võivad tegelikud tulemused neist hinnangutest lõppkokkuvõttes siiski märkimisväärselt erineda. Üksikasjalikum ülevaade hinnangutest on esitatud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Kahjum laenude väärtuse langusest

Hinnanguid ja otsuseid vaadatakse pidevalt üle, tuginedes varasematele kogemustele ja muudele teguritele, sh ootustele tulevikusündmuste kohta, mida peetakse asjaolusid arvestades põhjendatuks. Eelduste muutumisel võib olla muutuste tekkimise perioodil raamatupidamise aastaaruandele märkimisväärne mõju. Juhtkond usub, et kasutatud eeldused on asjakohased ning kontserni raamatupidamise aastaaruanne kajastab seega kontserni finantsseisundit ja -tulemusi õigesti.

Praegu luuakse allahindlusi kord kvartalis, hinnates tagasimaksmata laenudest ja nõuetest (intressid, teenustasud ja leppetrahvid) tingitud tulevasi kahjusid. Sellised laenud ja nõuded kajastatakse viivislaenudena (üle 70 päeva üle tähtaja).

3 Uute muudetud standardite ja arvestuspõhimõtete tõlgendamine ja rakendamine

Uute ja/või muudetud IFRS standardite ja IFRIC-i tõlgenduste rakendamine

Arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigil aruandes esitatud perioodidel, välja arvatud järgnevad uued ja/või muudetud IFRS-id, mida on rakendatud alates 1. jaanuarist 2017:

- **IAS 12 muudatused: edasilükkunud tulumaksuvara kajastamine kasutamata maksukahjumitelt**

Muudatuste eesmärgiks on täpsustada, kuidas kajastada edasilükkunud tulumaksuvara realiseerimata maksukahjumitelt, et adresseerida erinevusi IAS 12 rakendamisel. Erinevused kõnealuse standardi rakendamisel on tekkinud eelkõige seoses õiglase väärtuse vähenemisel ilmnevate mahaarvatavate ajutiste erinevustega, vara realiseerimisega üle selle bilansilise jääkmaksumuse, tõenäolise tulevase maksustatava kasumiga ning individuaalse või kollektiivse hindamise kasuks otsustamisega. Kõnealused muudatused ei mõjutanud kontserni.

- **IAS 7 muudatused: avalikustamisalgatus**

Muudatusega soovitakse tagada sellise informatsiooni avalikustamine, mis võimaldaks finantsaruannete kasutajatel hinnata finantseerimistegevusega seotud kohustiste rahalisi ja mitterahalisi muutusi. Muudatustes selgitatakse, et üks viis avalikustamismõtte täitmiseks on tuua finantsseisundi aruandes ära finantseerimistegevusega seotud kohustiste bilansiliste maksumuste muutuste võrdlev tabel, kus on kirjas muutused finantseerimistegevusega seotud rahavoogudes, tütarettevõtete või muude äriüksuste üle kontrolli saavutamise või selle kaotamisega seotud muutused, valuutakursside muutuste mõju, õiglase väärtuse muutused ja muud muutused. Kõnealused muudatused ei omanud olulist mõju kontserni finantsaruannetele.

- IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „**Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016**“. Muudatus ei avaldanud mõju ettevõtte finantsaruannetele.

IFRS 12 „Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine“. Muudatustega täpsustatakse, et IFRS 12 avalikustamismõtted, v.a tütar-, ühis- ja sidusettevõtete kohta avalikustatav summaarne finantsinformatsioon, rakenduvad ka ettevõtte investeeringutele tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse, mis on klassifitseeritud müügiks hoitavaks varaks või lõpetatud tegevusvaldkonnaks kooskõlas IFRS 5-ga.

Vastuvõetud, kuid mitte veel jõustunud standardid

Kontsern ei ole rakendanud järgnevaid IFRS-i ja IFRIC-i tõlgendusi, mis on käesoleva raamatupidamisaruande avaldamise kuupäevaks vastu võetud, kuid ei ole veel jõustunud:

- **IFRS 9 „Finantsinstrumendid”: klassifitseerimine ja mõõtmine**

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Standardi IFRS 9 lõppversioon koondab kõiki finantsinstrumentide projekti etappe ning asendab standardi IAS 39 ning kõik eelnevad IFRS 9 versioonid. Standard kehtestab uue finantsvarade klassifitseerimise ja mõõtmise raamistiku, finantskohustiste raamatupidamisliku kajastamise nõuded, finantsvarade allahindluse reeglistiku ja riskimaandamisarvestuse (*hedge accounting*) erireeglid.

Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline” lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Kontserni hinnangul ei kaasne olulisi muudatusi standardi IFRS 9 rakendamisel varade klassifitseerimise osas ning laene ja nõudeid kajastatakse ka edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses.

Vara väärtuse languse osas on Kontsern välja töötamas uusi vara väärtuse languse meetodikaid ning mudeleid. Aruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei ole mõju analüüs lõpetatud.

Esialgse mõju analüüsi järgi suureneb laenuvõuete allahindlus 5-10%.

- **IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu”**

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga IFRS 15 kehtestatakse 5-astmeline mudel, mida hakatakse rakendada kliendilepingutest teenitavale tulule sõltumata tegevusalast ja tulutehingu liigist. Standardi nõudmised hakkavad kehtima ka ettevõtte tavapärase tegevuse väljundiks mitteolevate mittefinantsvarade müümisest saadud kasumite ja kahjumite kajastamisele ja mõõtmisele (nt materiaalse või immateriaalse põhivara müügile). Lisaks suurenevad oluliselt avalikustamismõõdetud, nt kogutulu jaotuse avalikustamine muutub detailsemaks ning avalikustatakse informatsioon teostamiskohustuste (*performance obligations*) kohta, lepinguvara ja -kohustiste saldode muutused ning peamised juhtkonna hinnangud ja eeldused. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav tulu” selgitused**

Selgitused kehtivad 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Selgituste eesmärgiks on selgitada IASB kavatsusi IFRS 15 väljatöötamisel. Täpsustatud on teostamiskohustuste identifitseerimist, agendina tegutsemise kriteeriumeid ning litsentsitasude kajastamist. Esimese puhul muudeti „eraldi identifitseeritava” põhimõtte sõnastust; teise puhul on antud juhiseid hindamaks, kas ettevõtte tegutseb agendi või põhitöövõtjana, ning kuidas rakendada kontrollipõhimõtet. Litsentside kajastamise osas on lisatud juhised intellektuaalomandi ja litsentsitasude kajastamiseks. Selgitustega antakse ka täiendavaid praktilisi nõuandeid ettevõtetele, kes rakendavad IFRS 15 täielikult tagasiulatuvalt või on valinud osaliselt tagasiulatuva rakendamise. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRS 16 „Rendiarvestus”**

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Standardiga IFRS 16 kehtestatakse rentide kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted mõlemale lepingupoolele, st nii kliendile (rentnikule) kui ka teenuseosutajale (rendileandjale). Uue standardi kohaselt peavad kajastama rentnikud suurema osa rentidest oma finantsaruannetes. Kui mõned erandid välja arvata, kajastatakse kõiki rente ühtse mudeli alusel. Rendileandjate jaoks jääb rentide kajastamine suures osas muutumatuks. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRS 17 „Kindlustuslepingud”**

Standardit kohaldatakse 1. jaanuaril 2021 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Kui varem on rakendatud nii IFRS 15 kui ka IFRS 9, on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine. Standardiga IFRS 17 kehtestatakse väljastatud kindlustuslepingute kajastamise, mõõtmise, esitamise ja avalikustamise põhimõtted. Standardi kohaselt tuleks kajastada sarnaste põhimõtete alusel ka edasikindlustuslepinguid ning väljastatud valikulise kasumiosalusega investeerimislepinguid. Eesmärk on tagada, et ettevõtted esitaks nõutud andmeid viisil, mis annaks kõnealustest lepingutest usaldusväärse ülevaate. See informatsioon võimaldab finantsaruannete kasutajatel hinnata IFRS 17 rakendusalasle kuuluvate lepingute mõju ettevõtte finantsseisundile, majandustulemustele ja rahavoogudele. EL ei ole kõnealust standardit veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded” ja IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse” muudatused: varade müügi ja üleandmise tehingud investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel**

Muudatuses käsitletakse ebakõlasid IFRS 10 ja IAS 28 nõuete vahel, mis puudutavad varade müügi ja üleandmise tehinguid investori ja tema sidus- või ühisettevõtete vahel. Muudatuste tulemusena kajastatakse kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul täies ulatuses (sõltumata sellest, kas neid hoitakse tütarettevõttes või mitte). Kasumeid ja kahjumeid äritegevuseks mitte kvalifitseeruvate varadega tehtavate tehingute puhul kajastatakse osalisel ka siis, kui kõnealuseid varasid hoitakse tütarettevõttes. 2015. aasta detsembris lükkas IASB muudatuse jõustumise kuupäeva määramata ajaks edasi, et oodata ära oma kapitaliosaluse meetodit käsitleva uuringu tulemused. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRS 2 „Aktsiapõhine makse” muudatused: klassifitseerimine ja mõõtmine**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega antakse juhised optsiooni üleandmise tingimuste mõjude arvestamiseks rahas arveldatavate aktsiapõhiste maksete hindamisel ja kajastamisel raamatupidamises, kinnipeetava tulumaksukohustise kajastamiseks tasaarveldatavate aktsiapõhiste maksete puhul ja selliste aktsiapõhiste maksete tingimuste muudatuste kajastamiseks, mille tulemusena muutub aktsiapõhise makse klassifikatsioon rahas arveldatavast omakapitaliinstrumentides arveldatavaks. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRS 4 muudatused: standardi IFRS 9 "Finantsinstrumendid" kohaldamine koos standardiga IFRS 4 "Kindlustuslepingud"**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Muudatustega adresseeritakse muresid, mis on tekkinud seoses IFRS 9 rakendamisega varem, kui saab võimalikuks kohaldada kindlustuslepingute kajastamise standardit, mida IASB IFRS 4 asendamiseks välja töötab. Muudatustega antakse ettevõtetele, kes väljastavad kindlustuslepinguid, kaks võimalust: ajutine võimalus mitte rakendada standardit IFRS 9 (*deferral approach*) või rakendada IFRS 9 täies ulatuses

võimalusega kajastada sellest tekkinud volatiilsus mitte kasumiaruandes, vaid muus koondkasumis (*overlay approach*). Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IAS 40 muudatused: reklassifitseerimised kinnisvarainvesteeringuks**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega täpsustatakse, millal peaks ettevõtte klassifitseerima põhivara, sh lõpetamata põhivara, kinnisvarainvesteeringuks või vastupidi. Kasutusviis muutub, kui vara vastab või enam ei vasta kinnisvarainvesteeringu mõistele ja kasutusviisi muutuse kohta on olemas selge tõendus. Ainuüksi juhtkonna kavatsus kasutusviisi muuta ei ole piisav vara ümberklassifitseerimiseks. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRS 9 muudatus: negatiivse hüvitisega ettemaksed**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatusega lubatakse kajastada finantsvara, mille lepingutingimused lubavad või nõuavad, et lepingupool maksaks või saaks lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral mõistlikus suuruses hüvitist (st vara omaniku seisukohalt vaadatuna tekiks nii „negatiivne hüvitis“), korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muu koondkasumi kaudu. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IAS 28 muudatused: pikaajalised osalused sidus- ja ühisettevõtetes**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega käsitletakse seda, kas pikaajalisi osalusi sidus- ja ühisettevõtetes, mis moodustavad sisuliselt osa netoinvesteeringust kõnealustesse sidus- või ühisettevõtetesse, tuleks mõõta (ja nende väärtuse langust kajastada) vastavalt standardile IFRS 9 või IAS 28 või tuleks neid rakendada kombineeritult. Muudatustega täpsustatakse, et kapitaliosaluse meetodil mittekajastatavate pikaajaliste osaluste kajatamisel kohaldab ettevõtte esmalt standardit IFRS 9 ning alles seejärel standardit IAS 28. Standardi IFRS 9 rakendamisel ei arvesta ettevõtte seega pikaajaliste osaluste bilansilise väärtuse korrigeerimisega, mis standardi IAS 28 rakendamisel tekib. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IAS 19 muudatus: plaani muutmine, kärpimine või arveldamine**

Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Muudatustega pannake majandusüksustele kohustus uuendada aktuaarseid eeldusi, et teha pärast plaani muutmist, kärpimist või arveldamist kindlaks jooksva tööalase teenistuse kulutus ning netointress ülejäänud aruandeperioodiks. Samuti täpsustatakse muudatustega seda, kuidas mõjutab plaani muutmine, kärpimine või arveldamine vara ülemmäära rakendamist. EL ei ole kõnealuseid muudatusi veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- **IFRIC-i TÕLGENDUS 22: välisvaluutatehingud ja ettemaksed**

Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgendus selgitab välisvaluutas tehtud ettemaksete raamatupidamislikku kajastamist ja katab sellised tehingud, mille puhul ettevõtte kajastab tasutud või saadud ettemaksu tulemusena mittefinantsvara või -kohustise enne soetatud vara, kulu või tulu kajastamist. Muudatuse kohaselt on tehingu kuupäevaks, mille alusel määrata kasutatav valuutakurs, sellise ettemaksuvara või ettemakstud tulu kajastamise kuupäev. Kui ettemakseid tehakse mitmes osas, tuleb ettevõttel määrata tehingu kuupäev iga sellise saadud või tasutud ettemakse kohta eraldi. EL ei ole kõnealust tõlgendust veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „**Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2014–2016**“. Muudatusi kohaldatakse standardite IFRS 1 ja IAS 28 osas 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. IAS 28 puhul on lubatud ka ennetähtaegne rakendamine. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“. See täiendus kaotab IFRS-i esmakordsele kasutajale lühiajaliselt lubatud erandid finantsinstrumentide, töötajatele makstavate hüvitiste ja investeerimisettevõtetega seotud avalikustamisnõuete osas.

IAS 28 „Investeeringud sidus- ja ühisettevõtetesse”. Muudatustega selgitatakse, et riskikapitaliettevõtetel ja muudel kvalifitseeruvatel ettevõtetel on võimalus esialgsel arvele võtmisel otsustada kajastada investeeringut õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande ning seda on võimalik otsustada iga investeeringu puhul eraldi ehk rakendada investeeringupõhiselt

• **IFRIC-i TÕLGENDUS 23: ebakindlus tulumaksu kajastamisel**

Tõlgendust kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Tõlgenduses käsitletakse tulumaksu kajastamist juhtudel, kus maksustamisviisile omane määramatus mõjutab standardi IAS 12 rakendamist. Tõlgenduses antakse suuniseid ebamäärase maksustamisviisi eraldi ja koos kajastamise, maksuhalduri kontrolli, ebakindluse kajastamiseks sobiva meetodi valimise ning asjaolude muutumise kajastamise kohta. EL ei ole kõnealust tõlgendust veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

- IASB on välja andnud muudatuste kogumiku „Iga-aastased IFRS-ide parandused ajavahemikuks 2015–2017”. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele, samuti on lubatud ennetähtaegne rakendamine. Kõnealuseid muudatusi pole EL veel heaks kiitnud. Kontsern ei ole veel hinnanud selle muudatuse rakendamise mõju.

IFRS 3 „Äriühendused” ja IFRS 11 „Ühised ettevõtmised”. Standardi IFRS 3 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse üle kontrolli, tuleb tema varasem osalus kõnealuses äritegevuses ümberhinnata. Standardi IFRS 11 muudatustega täpsustatakse, et kui ettevõtte saavutab ühistegevuseks liigituva äritegevuse läbi ühise kontrolli, tema varasemat osalust kõnealuses äritegevuses ümber ei hinnata.

IAS 12 „Tulumaks”. Muudatustega täpsustatakse, et omakapitali alla liigitatud finantsinstrumentide maksetega seotud tulumaksukohustist tuleb kajastada vastavalt sellele, kus kajastati möödunud perioodidel jaotamisele kuuluva kasumi tekitanud tehinguid või sündmusi.

IAS 23 „Laenukasutuse kulutused”. Muudatused puudutavad standardi paragrahvi 14 ning nendega täpsustatakse, et kui tingimustele vastav varaobjekt on viidud otstarbekohasesse kasutus- või müügi valmidusse, kuid sellega seotud laen ei ole täies ulatuses tagasi makstud, tuleb kanda kõnealune laenusumma ettevõtte üldiste laenukohustuste koosseisu.

Kontsern plaanib rakendada ülaltoodud standardid ja tõlgendused nende jõustumise päeval, eeldusel, et need on EL-i poolt heakskiidetud.

4 Riskijuhtimise üldpõhimõtted

Juhtkond jälgib pidevalt järgmisi näitajaid ning korrigeerib vajadusel tööprotsesse, laenupoliitikat või finantsjuhtimist:

- CPI ehk klientide laenukäitumise indeks (*customer performance index*): nõuetekohaselt tehtud laenumaksete ja eeldatud (lepingujärgsete) laenumaksete suhe (laenumaksete hilinemine lubatud üldjuhul 30 päeva). Indeksit mõõdetakse nii kogu laenuportfelli, erinevate laenutoodete ja kliendirühmade kui ka perioodide kohta. Kui indeksi väärtus on 100, siis on kõik laenumaksed tehtud õigeaegselt ja lepingutega kooskõlas. Kontserni eesmärk on saavutada indeksi väärtus üle 88, kuid see erineb sõltuvalt laenutootest, kliendirühmast ja laenud väljastanud kontorist (Moldova, Albaania, Makedoonia ja Kosovo).
- Kontserni kohustised võrreldes laenuportfelliga, mille puhul on seatud eesmärk, et laenuportfell kasvaks kontserni kohustistest kiiremini.
- Võlgade sissenõudmise määrad
- Iga töötaja tööoperatsioonide arv ja erinevatele operatsioonidele kuluv aeg – tööviljakuse tõstmiseks
- Kontserni tegelikud majandustulemused võrreldes eelarves prognoositud tulemustega

Kontsern analüüsib riskide tuvastamise ja juhtimise põhimõtteid ning toiminguid vastavalt kontserni tegevuse ja finantsseisundi muutustele mitu korda aastas. Tavapärane analüüsisagedus on kord kuus, kuid erakorraliste sündmuste puhul (näiteks valuutakursside järsu kõikumise korral või turul valitseva konkurentsiolekorra tõttu) reageeritakse kohe.

Välised riskid

Moldova, Albaania, Makedoonia ja Kosovo makromajanduslik ja õiguslik olukord

Kontserni väljastatud laene maksavad tagasi tuhandete Moldova, Albaania, Makedoonia ja Kosovo tööandjate (ettevõtete) töötajad. Kontserni jätkusuutlikkus ja kasumlikkus sõltub nende tööandjate majanduslikust jätkusuutlikkusest. Kontsern jälgib iga päev oma koduturgude ajakirjandust, valuutakursse ning muutusi olulistes makromajanduslikes näitajates, nagu (i) SKP ja SKP elaniku kohta; (ii) kvartaalsed ekspordimahud; (iii) kvartaalsed sisetarbimise mahud; (iv) välismaal töötavate moldovlaste, albaanlaste, kosovlaste ja makedoonlaste poolt koju saadetud raha kvartaalsed mahud; (v) töötuse määr ja keskmine palk kuude kaupa; (vi) kvartaalsed andmed pankade laenu- ja hoiuseportfellide kohta ning (vii) muudatused õigusaktides või valitsuses.

Kontsern on Moldova Ameerika Kaubanduskoja aktiivne liige. Tegemist on ühega vähestest erasektori lobiorganisatsioonidest, kellega valitsus tulevase majanduspoliitikaga seotud küsimustes ning finantssektorit, tarbimislaene, tarbijakaitset ja õigusaktide jõustamist käsitlevate õigusaktide muutmise küsimustes konsulteerib. Ka kontserni peamised konkurendid on Ameerika Kaubanduskoja liikmed.

Makromajandusliku olukorra muutumine mõjutab kontserni laenupoliitikat. Näiteks oleme kasvatanud suhteliselt headele maksukogumistulemuste valguses laenamist avaliku sektori töötajatele. Kuna üldine makromajanduslik olukord on Balkanil ja Lõuna-Euroopa piirkonnas ebastabiilne, on kontsern lühendanud oma laenutoodete maksimaalset maksetähtaega.

Kapitali juhtimine

Kontserni kapitali juhtimisel on järgmised eesmärgid:

- Hoida maksimaalselt suur hulk kapitali töös ning vaba raha osakaal alla 10% kontserni koguvaradest, mis kohati 2017.a. ei õnnestunud seoses kasvu volatiilsusega;
- Säilitada tugev kapitali baas ja omakapitali suhe koguvaradesse 1:5, mis toetab äritegevuse arengut. Eesmärk 2017.a. saavutati;
- Tagada investorite nõuded vastavalt kokku lepitule, mis 2017.a. ka saavutati.

Kontsern jälgib pidevalt, et varade ja omakapitali suhe (varad/omakapital) ei oleks suurem kui 5. Otsused dividendide jaotamise, osakapitali suurendamise või vähendamise kohta tehakse omanike poolt lähtuvalt ettevõtte finantsseisundist.

Valuutakursside volatiilsus

Vahetuskursi volatiilsuse arvutamiseks jälgitakse ettevõttes kasutatava välisvaluuta vahetuskursi muutumist, mis esitatakse hinnangulise protsendina konkreetse aruandeperioodi kohta ja kajastatakse kasumiaruandes kasumi/kahjumina.

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus USD-EUR, MDL-EUR, ALL-EUR ja MKD-EUR vahetuskursi põhjendatult võimaliku muutuse suhtes eeldusel, et kõik teised muutujad jäävad samaks.

Valuutakursside volatiilsus

Valuuta	Valuutakurss		
	EUR	EUR	EUR
	Seisuga 31. detsember 2015	Seisuga 31. detsember 2016	Seisuga 31. detsember 2017
MDL	21,4779	20,8895	20,4099
USD	1,0887	1,0541	1,1993
ALL	137,28	135,23	132,95
MKD	61,5947	61,4812	61,4907

Valuuta	Valuutakursside muutus	Mõju maksueelsele kasumile
2017		
MDL	2,35%	274 547
USD	-12,11%	-63 837
ALL	1,71%	67 454
MKD	-0,02%	-141
2016		
MDL	2,82%	157 747
USD	3,28%	-2 573
ALL	1,52%	29 381
MKD	0,18%	0

Vahetuskursside volatiilsus kujutab endast märkimisväärset kahjuriski, sest kohalike seaduste kohaselt peavad kõik tütarettevõtete laenutooted olema fikseeritud ning neid tuleb väljastada ja tagasi maksta riigi omavaluutas (MDL, ALL, MKD), kuid kontserni suuremad kohustused investorite ees on võetud eurodes. Aastatel 2008–2017 kõikus Moldova leu vahetuskurss keskmiselt 20% nii euro kui ka USA dollari suhtes.

Kontsern on vahetuskursi volatiilsuse suhtes tundlik ainult siis, kui (i) kontsernile investeerimissumma laenamise ja (ii) kontserni poolt investeerimissumma tagastamise (ühikordne makse) väärtuspäevadel on vahetuskursid erinevad. Arvestades, et 2017. aasta 31. detsembril seisuga olid kontserni kohustised 18,3 mln €, tähendaks Moldova leu ning USA dollari ja euro vahetuskursi 20% nõrgenemine investeringu tagasimaksetähtajaks 3,66 mln € suurust kahju. Kontserni omakapitalist piisaks selle kahju katmiseks, kuid vahetuskursi nõrgenemine enam kui 30% tekitaks juba märkimisväärseid raskusi.

Korrapäraste intressimaksete osas ei ole kontsern kuigi tundlik, kuna intressimaksed (intressikulud) moodustavad 30% kontserni kogu kulubaasist, ligikaudu 1,55 mln € aastas. Moldova leu väärtuse 20% vähenemise tagajärjel kasvaksid finantskulud seega ligikaudu 310 000 € võrra. Arvestades kontserni toodete marginaale, ei tekita kulude selline suurenemine probleeme.

Vahetuskursi volatiilsuse mõju leevendamiseks on kontsern võtnud järgmised meetmed:

- Kohustiste valuutade mitmekesistamine – kohustised on võetud eurodes (ca 72%), Moldova leudes (ca 14%), Albaania lekkides (ca 11%) ja USA dollarites (ca 3%).
- Maksetähtaegade mitmekesistamine – kohustised võetakse ja nende maksetähtajad saavad erinevatel kuupäevadel. Ükski kohustis ei moodusta üle 25% kohustiste kogumahust ning ühegi kohustise tähtaeg ei saabu 3 kuu jooksul arvates teiste kohustiste tähtaegadest. Lühiajalised ja isegi keskmise perioodi kõikumised tasakaalustatakse erinevate maksetähtaegade abil.
- Laenutoodete tagasimakseperioodide piiramine 24 kuuga, mis muudab kontserni laenuportfelli suhteliselt dünaamiliseks ja võimaldab kohandada laenukulusid muutuvate turutingimustega.

Intressirisk

Intressirisk on risk, et finantsinstrumendi õiglane väärtus või tulevased rahavood võivad turuintressimäärade muutuste tõttu kõikuda. Turuintressimäärade muutumise risk ohustab kontserni peamiselt seoses kontserni pikaajaliste fikseeritud intressimääraga võlakohustistega.

Intressitundlikkus

Järgnevas tabelis on esitatud tundlikkus vastava osa laenude ja võlakohustiste intressimäärade põhjendatult võimaliku muutuse suhtes. Kui kõik teised muutujad jäävad samaks, avaldub ujuva intressimääraga võlakohustiste mõju kontserni maksueelsele kasumile järgmiselt:

Klientidele antud laenud

2017	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
MDL	+/- 100	143 907
MDL	+/- 300	431 720
MDL	+/- 500	719 533

2017	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
ALL	+/- 100	63 584
ALL	+/- 300	190 751
ALL	+/- 500	317 918

2017	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
MKD	+/- 100	6 892
MKD	+/- 300	20 676
MKD	+/- 500	34 460

2017	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
EUR	+/- 100	1 921
EUR	+/- 300	5 763
EUR	+/- 500	9 605

2016	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
MDL	+/- 100	64 019
MDL	+/- 300	192 056
MDL	+/- 500	320 094

2016	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
ALL	+/- 100	21 020
ALL	+/- 300	63 059
ALL	+/- 500	105 099

Võlausaldajatelt saadud laenud

2017	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
EUR	+/- 100	122 720
EUR	+/- 300	368 160
EUR	+/- 500	613 600
USD	+/- 100	5 236
USD	+/- 300	15 709
USD	+/- 500	26 182
MDL	+/- 100	23 135
MDL	+/- 300	69 406
MDL	+/- 500	115 677

2016	Intressi viitemäära muutus baaspunktides	Mõju maksueelsele kasumile eurodes
EUR	+/- 100	59 010
EUR	+/- 300	177 030
EUR	+/- 500	295 050
USD	+/- 100	773
USD	+/- 300	2 320
USD	+/- 500	3 866
MDL	+/- 100	1 769
MDL	+/- 300	5 306
MDL	+/- 500	8 844

Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei täida finantsinstrumendist või kliendilepingust tulenevaid kohustisi ja see toob kaasa rahalise kahju. Krediidirisk ohustab kontserni seoses tema äritegevusega (laenude andmine).

Maksimaalne krediidirisk enne tagatise või muid krediitikvaliteeti parandavaid kokkuleppeid

Bilansilise varaga seotud krediidiriskipositsioonid	31. detsember 2017	31. detsember 2016
Raha ja pangakontod	1 793 258	336 383
Klientidele antud laenud	20 352 419	7 825 942
Ettemaksed	32 661	35 404
Muud varad	244 423	344 349
Finantsvarad	10 000	10 000
Kokku:	22 432 761	8 552 079

Likviidsusrisk

Likviidsusrisi juhib iga tütarettevõtte eraldi. Kontserni laenutooted on tagatiseta tarbimislaenud maksetähtajaga 1-24 kuud ning auto tagatisel laenud tähtajaga kuni 48 kuud, laenusummad jäävad vahemikku 50-5000 € ning krediidi kulukuse määr sõltuvalt laenusummast, maksetähtajast ja kliendi staatusest (uus klient vs. usaldusväärne hea maksekäitumisega klient) vahemikku 30-350% aastas.

Kontsern teenindab ainult kliente, kellel on alaline töökoht ja stabiilne sissetulek. Laenude andmise aluseks on isiku kindlakstegemine ja isiklik krediidiireiting. Uue taotleja krediidiireiting määratakse automaatselt, võrreldes taotleja näitajaid heade ja halbade laenude statistiliste kliendigruppide ning asjakohaste andmebaasidega. Enam kui 2/3 uutest laenuaotlustest on heaks kiidetud. Mitmendat korda meie juurde pöörduvate klientide puhul kohaldame isiklikku krediidiireitingut, mis põhineb kliendi enda varasemal laenukäitumisel.

Vt ka peatükke „Laenuõuded ning laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlused“, kus on kirjeldatud täpsemalt, kuidas kontsern varade väärtuse langust hindab.

Saadud laenudega seotud likviidsusriski juhib kontsern. Seda on käsitletud peatükis „Valuutakursside volatiilsus“.

Antud laenud, maksetähtaeg

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Kokku
2017. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	12 501 206	7 851 213	20 352 419
2016. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	7 763 891	62 051	7 825 942

Saadud laenud, maksetähtaeg

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Kokku
2017. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	5 256 695	11 950 678	17 207 372
2016. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	2 821 176	3 432 594	6 253 769

Likviidsuse puudujääk

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Kokku
2017. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	7 244 511	-4 099 465	3 145 046
2016. aasta 31. detsembril lõppenud aruandeaasta	4 942 716	-3 370 543	1 572 173

Põhivara ja pikaajaliste kohustistega seotud likviidsuse puudujääk on küll negatiivne, kuid kontsernil on selle katmiseks piisavalt vabu vahendeid antud laenude tagasimaksete arvelt.

Operatsioonirisk

Materiaalse vara või andmete kahjustumine

Kontserni tööprotsess hõlmab andmetöötlust. Andmekao ja tööd toetava materiaalse vara kahjustumise riski tuleb maandada nii, et kontsernil oleks võimalik tööd oluliste katkestusteta jätkata.

Kõiki kontserni tööga seotud andmeid (kliendihaldussüsteemi andmeid) säilitatakse pilveserveris ja neid varundatakse iga päev. Varundatud andmeid hoitakse eraldi ning need on süsteemi taaskäivitamiseks 24 tunni jooksul kättesaadavad.

Kontserni tööd toetab kliendihaldussüsteem: meeskonnaliige saab sõltumata füüsilisest asukohast oma tööülesandeid täita igast arvutist, millel on baastarkvara ja internetiühendus. Seega on arvuti(te) hävimist võimalik kompenseerida sama päeva jooksul ning kontori hävimist hiljemalt kahe tööpäeva jooksul (kolides töökohad ajutisele üüripinnale).

Lisaks on tähtsam materiaalne vara kindlustatud selle asendamise maksumuses.

Kliendipoolne pettus või maksejõuetus

Tähtsuset teine potentsiaalse rahalise kahju allikas on kliendid, kes sõlmivad lepingu pettuse kavatsusega või ei suuda laenu tagasi maksta.

Selle riski maandamiseks võetavad meetmed kuuluvad kontserni oskusteabe hulka ning neid aastaaruande lisas ei avaldata.

Laenuotsuste tegemisel kasutame isikutuvastust, kontrollime isikuandmeid ja töösuhte olemasolu, võrdleme erinevate avalike andmebaaside andmeid ning kasutame sotsiaalseid sidemeid ja klientide laenukäitumise statistilist analüüsi (hindamistabelit).

Kontsern jätab rahuldamata umbes kolmandiku kuni poole uutest laenuaotlustest. Laenu tagastamise tahtmatuse või suutmatuse riski maandamiseks kohandame konkreetse kliendi puhul kohaldatavaid laenutoodete parameetreid (maksimaalne laenusumma, maksimaalne maksetähtaeg, maksimaalne igakuine tagasimakse, arvestades kliendi töötasu, ning teenustasu). Enamik uusi kliente võib saada laenu kuni aastaks ja suuremat kahjuriski maandatakse kõrgema krediidi kulukuse määraga. Püsikliendid saavad valida suurema hulga toodete seast; valik sõltub nende laenukäitumisest. Krediidi kulukuse määra vähendatakse ja ka tähtaega võib pikendada võrreldes esmakordsete klientidega.

Sisemised riskid

Ettevõttesisene pettus või suutmatuse

Ettevõtte töötaja, kellel on õigus sõlmida laenulepinguid või teha makseid või kellel on võimalik sisestada süsteemi valeandmeid, on kõige suurem potentsiaalne rahalise kahju allikas.

Ettevõttesiseste pettuste vältimiseks võetakse mitmesuguseid meetmeid ja neid täiustatakse pidevalt:

- Töötajate valik. Nõutavate isikuomaduste hulka kuuluvad ausus ja täpsus. Kui ausus on subjektiivne kriteerium (kuni võimaliku pettuse avastamiseni), siis täpsust ja korrektsust jälgitakse kliendihaldussüsteemi kaudu.
- Isiklik vastutus ja jälgitavus. Kõik kontserni olulised tööoperatsioonid (uue laenuaotluse sisestamine, aotluse andmete kontrollimine, aotluse rahuldamine, laenulepingu sõlmimine, laenu väljastamine, laenu tagasimaksede kajastamine ja võlgade sissenõudmine) on nime, kuupäeva, kellaaja ja sisu järgi jälgitavad.
- Süsteemi ülesehitus. Kliendihaldussüsteem kontrollib olulisemad operatsioonid üle ja kasutaja ei saa järgmise operatsiooni juurde asuda enne, kui eelmine operatsioon on süsteemi nõutud parameetrite kohaselt lõpule viidud.
- Laenu väljastamise protsessis täidetavate ülesannete hajutamine. Tavaliselt osaleb laenu väljastamises vähemalt kolm töötajat. Üks töötaja ei saa eraldiseisvalt pettust toime panna.
- Juhtkonna ülesannete hajutamine. Kontserni rahalisi küsimusi haldavad erinevad isikud: kohalik finantsjuht ja tegevjuht ning kontserni finantsjuht, kes on aktsionäride otsese järelevalve all.

Vead süsteemi ülesehituses

Kontserni kliendihaldussüsteem genereerib kasutajatele automaatselt tööülesandeid ja muid väljundeid. Viga kliendihaldussüsteemi lähtekoodis või konfiguratsioonis võib põhjustada süsteemis talitlushäireid, valeandmete esitamist, töö aeglustumist või kulude suurenemist.

Süsteemi ülesehituses leitud vead parandatakse ning enne parandatud versiooni käikulaskmist viiakse läbi põhjalikud testid.

Lisaks kontrollitakse süsteemi üldist ülesehitust ja toimimist juhuslikult valitavate tööprotsesside ja süsteemiaruannete kontrollimise teel.

Tööohutus ja -efektiivsus

Ohutu töökeskkond, kus on piisavalt ruumi ning reguleeritud temperatuur ja kliima, leevendab riske, mis on seotud tähelepanu või keskendumisvõime vähenemise, tervise halvenemise ja üldise rahulolematusega.

Selliste riskide maandamiseks on investeeritud ventilatsiooni- ja küttesüsteemidesse, funktsionaalsesse mööblisse ja tööprotsesside optimeerimisse, ning kindlasti jätkatakse nende investeeringutega ka tulevikus.

5 Intressi- ja teenustasutulu

	2017	2016
	EUR	EUR
Intressi- ja teenustasutulu		
Klientidele antud laenude intressid	2 042 639	856 029
Teenustasud	6 712 390	2 907 496
Muud intressid	702	218
Kokku	8 755 731	3 763 742

Teenustasud hõlmavad lühiajaliste laenu-, liisingu- või muude krediitkvaliteeti parandavate lepingute haldamise tasusid, mida võetakse arvesse ka efektiivse intressimäära arvutamisel.

6 Muud tulud

	2017	2016
	EUR	EUR
Muud tulud		
Klientidele antud laenudega seotud leppetrahvid	2 759 497	1 260 387
Kliendilepingutest taganemisega seotud tasud	508 490	291 889
Muud tasud	320 451	83 592
Kokku	3 588 438	1 635 868

7 Intressikulu

	2017	2016
	EUR	EUR
Intressikulu		
Võlausaldajatele võlgnetavatelt summadelt arvestatud intressid	-1 546 614	-721 084
Kokku	-1 546 614	-721 084

8 Klientidele antud laenude allahindlus

	Laenud	Lisad
	EUR	
Seisuga 1. jaanuar 2015	-962 910	
Aasta jooksul lisandunud	-1 500 079	
Kasutatud	958 066	
Kursivahed	-109 889	
Seisuga 31. detsember 2016	-1 614 813	14
Seisuga 1. jaanuar 2017	-1 614 813	
Aasta jooksul lisandunud	-3 238 081	
Kasutatud	1 340 091	
Kursivahed	-81 483	
Seisuga 31. detsember 2017	-3 594 286	14

2016. ja 2017. aastal on arvanud kontsern allahindluse statistiliselt eelmiste perioodide andmete põhjal.

9 Palgad ja muud tööjõukulud

	2017	2016
	EUR	EUR
Palgad ja boonused	-1 120 423	-487 854
Sotsiaalkindlustuskulud	-302 381	-110 611
Ravikindlustuskulud	-26 999	-13 386
Muud kulud	-21 669	-10 387
Kokku	-1 471 472	-622 238

10 Muud tegevuskulud

	2017	2016
	EUR	EUR
Reklaamikulud	-747 738	-381 309
Kontorite rendikulud	-141 176	-107 899
Sisseostetud teenused	-736 329	-439 213
Muud tegevuskulud	-557 706	-137 129
Kokku	-2 182 949	-1 065 550

11 Materiaalne põhivara

	Mööbel ja seadmed	KOKKU
	EUR	EUR
Soetusmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2015	111 831	111 831
Soetused	31 840	31 840
Kursivahed	7 326	7 326
Seisuga 31. detsember 2016	150 998	150 998
Soetused	149 439	149 439
Kursivahed	6 728	6 728
Seisuga 31. detsember 2017	307 165	307 165
Amortisatsioon ja väärtuse langus		
Seisuga 31. detsember 2015	-44 343	-44 343
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-17 850	-17 850
Kursivahed	-3 538	-3 538
Seisuga 31. detsember 2016	-65 731	-65 731
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-32 647	-32 647
Kursivahed	-4 174	-4 174
Seisuga 31. detsember 2017	-102 552	-102 552
Bilansiline jääkmaksumus		
Seisuga 31. detsember 2017	204 613	204 613
Seisuga 31. detsember 2016	85 267	85 267

12 Immateriaalne põhivara

	Tarkvara	Kokku
	EUR	EUR
Soetusmaksumus või -väärtus		
Seisuga 31. detsember 2015	106 138	106 138
Soetused	142 431	142 431
Kursivahed	773	773
Seisuga 31. detsember 2016	249 342	249 342
Soetused	251 068	251 068
Kursivahed	4 386	4 386
Seisuga 31. detsember 2017	504 796	504 796
Amortisatsioon ja väärtuse langus		
Seisuga 31. detsember 2015	-67 756	-67 756
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-20 160	-20 160
Kursivahed	-479	-479

Seisuga 31. detsember 2016	-88 395	-88 395
Aruandeaasta amortisatsioonikulu	-37 116	-37 116
Kursivahed	-637	-637
Seisuga 31. detsember 2017	-126 148	-126 148

Bilansiline jääkmaksumus

Seisuga 31. detsember 2017	378 647	378 647
Seisuga 31. detsember 2016	160 946	160 946

13 Raha ja pangakontod

	31. detsember 2017	31. detsember 2016
	EUR	EUR
Sularaha	470	22
Pangakontod	1 792 789	336 361
Kokku	1 793 258	336 383

14 Nõuded klientidele

Seisuga 31. detsember 2017	Tähtaeg ei ole ületatud, väärtus ei ole langenud	Tähtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud	Väärtus on langenud	Kokku
Klientidele antud laenude brutosumma	18 261 095	1 288 103	2 137 660	21 686 858
Muud klientidele antud laenud	0	0	0	0
Kogunenud laenuintressid	4 957	505 850	1 749 041	2 259 848
Laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlus	0	0	-3 594 287*	-3 594 287
Kokku	18 299 052	1 793 953	292 414	20 352 420

Seisuga 31. detsember 2016	Tähtaeg ei ole ületatud, väärtus ei ole langenud	Tähtajaks maksmata, kuid väärtus ei ole langenud	Väärtus on langenud	Kokku
Klientidele antud laenude brutosumma	7 259 224	127 429	1 117 206	8 503 859
Muud klientidele antud laenud	0	0	0	0
Kogunenud laenuintressid	155 443	83 535	697 919	936 896
Laenude väärtuse languse katteks moodustatud allahindlus	0	0	-1 614 813*	-1 614 813
Kokku	7 414 667	210 964	200 312	7 825 942

* Sh esinenud, kuid teatamata kahjud (IBNR)

Täiendav informatsioon eraldiste kohta on toodu lisa 8.

15 Muud varad

	31. detsember 2017	31. detsember 2016
	EUR	EUR
Inkassofirmade nõuded	82 888	69 730
Nõuded emaettevõtte vastu (lisa 21)	2 070	268 000
Muud varad	159 465	6 619
Kokku	244 423	344 349

16 Laenud ja võlakirjad

	31. detsember 2017	Järelejäänud tähtaeg		Valuuta	Intress
		Kuni 1 aasta	1–5 aastat		
Investoritelt saadud laenud	8 584 759	5 051 991	3 532 768	EUR, MDL, USD, ALL	10–16%
Võlakirjad A10	2 083 367	0	2 083 367	EUR	14–16%
Võlakirjad A9	3 364 477	0	3 364 477	EUR	14–16%
Võlakirjad A9	416 910	0	416 910	USD	14%
Võlakirjad A8	1 273 787	0	1 273 787	EUR	14%
Võlakirjad A7	1 279 368	0	1 279 368	EUR	14–15%
Kogunenud intressid	204 704	204 704	0	EUR, MDL, USD ALL	
Kokku	17 207 373	5 256 695	11 950 678		

	31. detsember 2016	Järelejäänud tähtaeg		Valuuta	Intress
		Kuni 1 aasta	1–5 aastat		
Investoritelt saadud laenud	3 214 693	1 501 603	1 713 090	EUR, MDL, USD	10–16%
Võlakirjad A4	210 000	210 000	0	EUR	16%
Võlakirjad A5	506 000	506 000	0	EUR	16%
Võlakirjad A6	505 000	505 000	0	EUR	16%
Võlakirjad A7	1 270 424	0	1 270 424	EUR	14–15%
Võlakirjad A8	449 080	0	449 080	EUR	14%
Kogunenud intressid	98 573	98 573	0	EUR, MDL	
Kokku	6 253 770	2 821 176	3 432 594		

2018. aasta jaanuaris ja veebruaris pikendati 450 000 € väärtuses laenude tähtaegu 1–2 aasta võrra. Kontsernil on Moldova pankades krediidiilin, millest oli 2017. aasta 31. detsembri seisuga kasutamata 1 952 704 €.

17 Muud kohustised

	31. detsember 2017	31. detsember 2016
	EUR	EUR
Võlad tarnijatele	330 668	62 155
Võlad töötajatele	41 106	57 940
Maksukohustis	617 551	261 774
Muud kohustised	129 209	48 541
Kokku	1 118 533	430 409

18 Aktsiakapital

	31. detsember 2017	31. detsember 2016
	EUR	EUR
Aktsiakapital	275 200	275 200
Aktsiate arv	43 000	43 000
Aktsia nimiväärtus	6,40	6,40

Kõik emiteeritud aktsiad on heaks kiidetud ja nende eest on täielikult tasutud.

2017. aastal on aktsionärid välja kuulutanud ja välja maksnud dividende summas 470 000 € (2016: 177 000 €).

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31.12.2017 oli 4 476 171 eurot, mille dividendide väljamaksmisel omanikele kaasneks tulumaksukulu 20/80 netodividendidena väljamakstavalt summalt. Seega on bilansipäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikele võimalik dividendidena välja maksta 3 580 937 eurot. Dividendide väljamaksmisega kaasneks dividendide tulumaks summas 895 234 eurot.

19 Investeeringud tütarettevõtetesse

Nimi	Riik	Osalus	
		31. detsember 2017	31. detsember 2016
IuteCredit SRL	Moldova	100%	100%
IuteCredit Albania SHA	Albaania	100%	100%
IuteCredit Macedonia			
DOOEL	Makedoonia	100%	
IuteCredit Kosovo SHA	Kosovo	100%	
IutePay Bulgaria EOOD	Bulgaaria	100%	

IuteCredit SRL osteti 28. novembril 2008.
IuteCredit Albania SHA asutati 4. augustil 2014.
IuteCredit Macedonia DOOEL–Skopje asutati 24 juulil 2017.
IuteCredit Kosovo SHA asutati 7.veebruari 2017.
IutePay Bulgaria EOOD asutati 12.detsembril 2017.

20 Õiglase väärtuse mõõtmine

Suurema osa kontserni varade ja kohustiste bilansiline väärtus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Finantsinstrumentide (raha ja selle lähendid, nõuded klientide vastu ja muud nõuded ning laenud ja muud alla üheaastase tähtajaga võlad, millest on maha arvatud hinnangulised krediidikorrigeerimised) bilansiline väärtus vastab nende õiglasele väärtusele.

2017. aasta 31. detsembri seisuga oli intressi kandvate laenude ja võlakohustiste õiglane väärtus vastavalt 20,352 mln € ja 17,207 mln €. 2016. aasta 31. detsembri seisuga olid väärtused vastavalt 7,826 mln € ja 6,254 mln €.

Finantsvarade ja -kohustiste õiglane väärtus kajastatakse summas, mille eest saaks finantsinstrumenti huvitatud osaliste vahelises tehingus vahetada (v.a sundmüük või likvideerimine). Kontsern kasutab finantsinstrumentide õiglase väärtuse hindamiseks mitmesuguseid meetodeid ja lähtub eeldustest, mille aluseks on aruandekuupäeval valitsevad turutingimused. Intressi kandvate laenude ja pikaajaliste nõuete õiglase väärtuse määramiseks diskonteeritakse tulevased lepingujärgsed rahavood, kasutades hetkel kehtivat turuintressimäära, mida kontsern saaks sarnaste finantsinstrumentide puhul kasutada.

Kui finantsseisundi aruandes kajastatud finantsvarade ja -kohustiste õiglast väärtust ei ole võimalik aktiivsete turgude andmete põhjal tuletada, tehakse õiglane väärtus kindlaks mitmesuguste hindamismeetodite abil, kus kasutatakse erinevaid matemaatilisi mudeleid. Võimalusel põhinevad nende mudelite sisendid jälgitavatel turuandmetel, nende puudumisel määratakse õiglane väärtus aga hinnanguliselt. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande puhul mainitud meetodeid üldjuhul ei kasutatud, sest kontserni finantsseisundi aruandes selliseid finantsvarasid ega -kohustisi ei ole. Aruandeperioodil ümberklassifitseerimisi tasemete vahel ei toimunud. Laenud ja intressid kajastatakse 3. taseme all, kuna nende puhul kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid.

Õiglase väärtuse hierarhia finantsinstrumentide puhul, mida ei mõõdata õiglases väärtuses, 31. detsember 2017 ja 31. detsember 2016 (EUR):

		<u>Õiglase väärtuse hindamine, võttes aluseks</u>			
		Noteeritud hinnad aktiivsel turul (tase 1)	Olulised jälgitavad sisendid (tase 2)	Olulised mitte- jälgitavad sisendid (tase 3)	Kokku
	Hindamis- kuupäev				
Varad, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2017				
Laenu- ja intressinõuded klientidele		0	0	20 352 419	20 352 419
Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2017				
Laenumaksed ja kogunenud intressivõlad		0	0	17 207 372	17 207 372
Varad, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2016				
Laenu- ja intressinõuded klientidele		0	0	7 825 942	7 825 942
Kohustised, mille õiglase väärtus on aruandes avalikustatud	31. detsember 2016				
Laenumaksed ja kogunenud intressivõlad		0	0	6 253 770	6 253 770

21 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse osapooli, kellest üks omab teise üle kontrolli või olulist mõju finants- ja äritegevust puudutavate otsuste tegemisel. Seotud osapooled on aktsionärid, nõukogu ja juhatuse liikmed, juhtkonna võtmeisikud, nende lähisugulased ja enamusosalusega ettevõtted ning sidusettevõtted.

IuteCredit Europe AS-i 100% omanik on Eestis registreeritud ettevõtte Alarmo Kapital OÜ.

Seotud osapooltega tehakse tehinguid tavapärase äritegevuse käigus. Seotud osapooltega tehtud tehingute mahud, saldod aasta lõpu seisuga ning tehingutega seotud tulud ja kulud on aruandeaastal järgmised:

		Seotud osapooltelt saadud laenud	Muud nõuded emaettevõttele	Võlgnevused seotud osapooltele
Aktsionärid	2017	173 000	2 070	258 246
	2016	50 000	268 000	70 200
		Ostud seotud osapooltelt	Seotud osapooltele osutatud teenused	Seotud osapooltele antud laenudelt tasutud intressid
Aktsionärid	2017	80 047	6 870	25 001
	2016	46 964	2 730	15 712

22 Emaettevõtte kui eraldiseisva äriühingu konsolideerimata finantsaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega ning see ei vasta emaettevõtte konsolideerimata finantsaruannetele standardi IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes.

22.1 Koondkasumiaruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	2017	2016
Intressitulu	1 549 156	743 928
Intressikulu	1 318 963	-698 301
Intressitulu kokku	230 192	45 627
Muud tulud	6 870	143 407
Muud äritulud kokku	6 870	143 407
Tulud kokku	237 062	189 034
Palgad ja muud tööjõukulud	-191 548	-117 630
Muud tegevuskulud	-539 146	-150 275
Amortisatsioonikulu	-17 987	-3 173
Tegevuskulud kokku	-748 680	-271 078
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	21 097	-10 694
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest kokku	21 097	-10 694
Laekunud dividendid	510 000	1 449 000
Kasum enne maksustamist	19 479	1 356 263
Tulumaks	0	0
Aruandeperioodi kasum	19 479	1 356 263
Muu koondkasum		
Kursivahede mõju välismaise äriüksuse tulemuste ümberarvestamisele	0	0
Muu koondkasum kokku	0	0
Kasumiosa, mis kuulub omanikele	19 479	1 356 263
Koondkasum kokku, mis kuulub omanikele	19 479	1 356 263

22.2 Finantsseisundi aruanne 2017. aasta 31. detsembri seisuga (EUR)

	31. detsember 2017	31. detsember 2016
Varad		
Raha ja pangakontod	627 479	201 738
Klientidele antud laenud	10 643 128	5 146 799
Ettemaksed	1 035	5 789
Muud nõuded	27 200	268 000
Muud finantsinvesteeringud	10 000	10 000
Materiaalne põhivara	7 197	3 919
Immateriaalne põhivara	147 889	164 321
Investeeringud tütarettevõtetesse	1 614 561	750 929
Varad kokku	13 078 488	6 551 495
Omakapital ja kohustised		
Laenud ja võlakirjad	12 797 036	5 934 602
Muud kohustised	158 013	42 933
Kohustised kokku	12 955 049	5 977 535
Aktsiakapital	275 200	275 200
Kohustuslik reservkapital	27 520	0
Ülekurss	37 761	37 761
Jaotamata kasum	-236 521	-1 095 264
Aruandeperioodi kasum	19 479	1 356 263
Omakapital kokku	123 439	573 960
Kohustised ja omakapital kokku	13 078 488	6 551 495

22.3 Omakapitali muutuste aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	Aksia- kapital	Kohustus- lik reserv- kapital	Ülekurss	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 1. jaanuar 2016	275 200	0	37 761	-918 263	-605 302
Aruandeaasta kasum	0	0	0	1 356 262	1 356 262
Makstud dividendid	0	0	0	-177 000	-177 000
Seisuga 31. detsember 2016	275 200	0	37 761	260 999	573 960
Seisuga 1. jaanuar 2017	275 200	0	37 761	260 999	573 960
Aruandeaasta kasum	0	0	0	19 479	19 479
Reservi moodustamine	0	27 520	0	-27 520	0
Makstud dividendid	0	0	0	-470 000	-470 000
Seisuga 31. detsember 2017	275 200	27 520	37 761	-217 042	123 439

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital (emaettevõtte omakapital juhul, kui tütaretevõtte väärtust arvestatakse kapitaliosaluse meetodil) 31. detsembri seisuga:

	31. detsember 2017	31. detsember 2016
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	123 439	573 960
Tütaretevõtte väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (miinus)	- 1 614 561	- 750 929
Tütaretevõtte väärtus arvutatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	6 181 237	2 222 050
Kokku	4 690 116	2 045 082

22.4 Rahavoogude aruanne 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta kohta (EUR)

	2017	2016
Äritegevus		
Kasum/kahjum enne maksustamist	19 479	1 356 262
Korrigeerimised maksueelse kasumi neto rahavooga vastavusse viimiseks:		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon	17 987	3 173
Muud tulud	0	-140 670
Valuutakursside muutuste mõju	-21 097	-10 693
Intressitulu	-1 549 120	-743 928
Intressikulu	1 318 963	698 301
Dividendid tütarettevõtetest	-510 000	-1 449 000
Rahavood äritegevusest enne varade ja kohustiste muutust	-723 788	-265 169
Laenude ja muude varade muutus	-5 136 484	-2 704 150
Muutus laenu- ja võlakirjakohustistes	6 866 186	1 916 021
Muude kohustiste muutus	9 673	29 694
Laekunud intressid	1 448 479	967 879
Makstud intressid	-1 209 861	-646 639
Rahavood äritegevusest kokku	1 977 992	-437 195
Investeeringustegevus		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamine	-4 833	-2 313
Laekunud dividendid	510 000	1 449 000
Sissemakse tütarettevõtetesse	-863 632	-367 348
Rahavood investeeringustegevusest kokku	-358 464	1 079 339
Finantseerimistegevus		
Makstud dividendid	-470 000	-177 000
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-470 000	-177 000
Raha ja rahalähendite muutus	425 740	199 975
Raha ja rahalähendid aruandeaasta alguses	201 738	1 763
Raha ja rahalähendite muutus	425 740	199 975
Raha ja rahalähendid aruandeaasta lõpus	627 479	201 738
	31. detsember 2017	31. detsember 2016
Raha ja rahalähendid:		
Sularaha	0	0
Piiranguteta arvelduskonto	627 479	201 738

23 Kasumi jaotamise ettepanek

IuteCredit Europe AS-i juhatus teeb aktsionäridele ettepaneku kanda kasum jaotamata kasumisse järgmiselt:

Ettevõtte jaotamata kasum:

Jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2017	4 513 932
Dividendide väljamaksmine	-1 500 000
Jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist	3 013 932

24 Juhatuse allkirjad 2017. majandusaasta aruandele

Ettevõtte juhatus on kinnitanud 2017. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Juhatuse koostatud aastaaruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, kasumi jaotamise ettepanekust ja sõltumatu vandeaudiitori aruandest. Ettevõtte nõukogu on aastaaruande läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

30. aprill 2018

Tarmo Sild

Juhatuse liige

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

luteCredit Europe AS aktsionärile

Arvamus

Oleme auditeerinud luteCredit Europe AS ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid ning konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi nõuetele.

Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ning õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sellise sisekontrollisüsteemi eest nagu juhtkond peab vajalikuks, võimaldamaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande korrektset koostamist ja esitamist ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamisteta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 03. mai 2018

Olesia Abramova
Vandeauditiitori number 561
Ernst & Young Baltic AS
Audiitorettevõtja tegevusloa number 58

Liisi Semjonov
Vandeauditiitori number 682

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Valdusfirmade tegevus	64201	0		Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6229177
Faks	+372 6400260
E-posti aadress	kristel.kurvits@iutecredit.com